

سوال ۱

فرض کنید تابع حقیقی مقدار f روی $\mathbb{R}^3$ بدین صورت تعریف شده باشد: f در مبدا مختصات برابر با صفر و در نقاط غیر از مبدا مختصات با ضابطه $f(x, y, z) = \frac{xyz}{x^4 + y^4 + z^4}$ تعریف شده است. پیوستگی f در مبدا مختصات را بررسی کنید. همچنین مشتقات جزئی f را در مبدا مختصات محاسبه کنید. آیا توابع $\frac{\partial f}{\partial x}$ و $\frac{\partial f}{\partial y}$ و $\frac{\partial f}{\partial z}$ در مبدا مختصات پیوسته می باشد؟

سوال ۲

(الف) برای رویه S که توسط معادله $z = e^{x^2 - 2x - 4y^2 + 5}$ توصیف می گردد معادله صفحه مماس بر این رویه در نقطه $(1, -1, 1)$ را بیابید.

(ب) رویه S که توسط معادله $x^2 + y^2 + 4z^2 = 16$ توصیف می شود را در نظر بگیرید. نقاط (a, b, c) از این رویه را به قسمی بیابید که صفحات مماس بر این رویه در این نقاط از نقطه $(0, 0, 4)$ عبور کنند.

سوال ۳

(الف) فرض کنید $w = \frac{1}{x^2 + y^2 + z^2}$. نشان دهید w روی $\mathbb{R}^3 - \{(0, 0, 0)\}$ در رابطه زیر صدق میکند:

$$x \frac{\partial w}{\partial x} + y \frac{\partial w}{\partial y} + z \frac{\partial w}{\partial z} = -2w$$

(ب) فرض کنید تابع حقیقی مقدار $u(x, y)$ روی $\mathbb{R}^2$ در رابطه :

$$\frac{\partial^2 u}{\partial x^2} - 4 \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial y} + 3 \frac{\partial^2 u}{\partial y^2} = 0$$

صدق کند. با اعمال تعویض متغیر $t = 3x + y$ و $s = x + y$ تعیین کنید u در چه معادله ای بر حسب مشتق های جزئی بر حسب متغیر های s, t صدق می کند؟

سوال ۴

فرض کنید تابع حقیقی مقدار دو متغیره $f(x, y)$ بر روی قرص $0 \leq x^2 + y^2 < 1$ تعریف شده باشد. فرض کنید f بر این قرص تابعی مشتق پذیر باشد و در رابطه $\nabla f = 0$ روی این قرص صدق کند. نشان دهید f روی این قرص تابعی ثابت است.

سوال ۵

فرض کنید f, g توابعی حقیقی مقدار و مشتق پذیر باشند که روی $\mathbb{R}^2$ تعریف شده اند. میگوییم f, g بطور تابعی به یکدیگر وابسته هستند هر گاه تابعی حقیقی مقدار و مشتق پذیر روی $\mathbb{R}$ مانند $k(t)$ به قسمی موجود باشد که برای هر $x, y \in \mathbb{R}$ داشته باشیم $f(x, y) = k(g(x, y))$. نشان دهید اگر f, g وابسته تابعی باشند آنگاه درمینان ماتریس ژاکوبی متناظر با متناظر $(x, y) \rightarrow (f(x, y), g(x, y))$ برابر با صفر می باشد.

حال فرض کنید f, g توابعی از کلاس C^1 روی $\mathbb{R}^2$ باشند و $\frac{\partial g}{\partial y}$ هیچ جا صفر نشود. در این حالت نشان دهید اگر دترمینان ماتریس ژاکوبی متناظر با نگاشت $(x, y) \rightarrow (f(x, y), g(x, y))$ متحد با صفر باشد آنگاه f, g بطور موضعی وابسته تابعی می باشند.

سوال ۶ (الف) نشان دهید که می توان دستگاه معادلات:

$$\begin{cases} xy^2 + zu + v^2 = 3 \\ x^2z + 2y - uv = 2 \\ xu + yv - xyz = 1 \end{cases}$$

را در همسایگی نقطه $(x, y, z, u, v) = (1, 1, 1, 1, 1)$ نسبت به مجهولات x, y, z بر حسب توابعی از u, v حل نمود و سپس مستق های جزئی x, y, z را نسبت به u, v در نقطه $(1, 1)$ بیابید. همچنین در نقطه $(1, 1)$ مطلوبست یافتن $\frac{\partial^2 z}{\partial v^2}$.

(ب) فرض کنید روابط

$$\begin{cases} F(x, y, z, w) = 0 \\ G(x, y, z, w) = 0 \end{cases}$$

مجهولات z, w را بر حسب توابعی از x, y تعیین کنند. عبارات $\frac{\partial^2 z}{\partial x \partial y}$ و $\frac{\partial^2 w}{\partial x^2}$ را بر حسب مشتقات جزئی F, G محاسبه کنید.

سوال ۷ فرض کنید f تابعی حقیقی مقدار روی $\mathbb{R}^2$ باشد که در مبدا مختصات برابر با صفر و در غیر از مبدا با ضابطه $f(x, y) = xy \frac{x^2 - y^2}{x^2 + y^2}$ تعریف شده باشد. مطلوبست محاسبه $\frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}$ و $\frac{\partial^2 f}{\partial y \partial x}$ در نقطه $(0, 0)$. آیا این دو مقدار برابر هستند؟

سوال ۸ نشان دهید که معادله $x + 2y + z + e^{2z} = 1$ در همسایگی $(x, y) = (0, 0)$ دارای جوابی بصورت $z = f(x, y)$ می باشد که در رابطه $f(0, 0) = 0$ صدق می کند. چند جمله ای تیلور درجه دوم f را حول مبدا بیابید.